

  	
Explaining the Behavioral Health Model of Auditors of the Court of Accounts	
Noushin Dazeh ¹ , Reza Sotudeh ^{•2} , Abbas Ali Haghparsat ³ , Alireza Hirad ⁴	
1. Department of Accounting, Zah.C, Islamic Azad University, Zahedan, Iran 2. •Department of Finance and Accounting, Faculty of Humanities, Meybod University, Meybod, Iran. 3. Department of Accounting, Zah.C, Islamic Azad university, Zahedan, Iran. 4. Department of Accounting, Khas.C, Islamic Azad university, Khash, Iran.	
	Home Page: https://sanad.iau.ir/journal/cp URL: https://sanad.iau.ir/Journal/cp/Article/1214095 DOI: https://doi.org/10.82548/006v-4029
  	
Article Information	
ABSTRACT	
Use your device to scan and read the article online 	Health, as a multidimensional concept, includes a desirable physical, mental, social, and behavioral state and does not only mean the absence of disease or disability. In this regard, behavioral health is recognized as one of the important pillars of public health and includes the individual's ability to manage psychological components, maintain social relationships, and a sense of self-efficacy. The purpose of the present study is to explain the behavioral health model of auditors of the Court of Accounts. The research method was mixed (qualitative and quantitative) and was conducted in 2024. In the qualitative part, through interviews with 20 experts and theoretical saturation using the grounded theory method, in the quantitative part, the Friedman test was used to rank the dimensions and components of the model. Also, the validation of the model was carried out by distributing a researcher-made questionnaire among 384 faculty members and auditors of the Court of Accounts using SPSS software. The results of the study showed that the behavioral health model of auditors of the Court of Accounts has 3 dimensions, 10 components, and 34 indicators. The dimensions of the research model include the dimension of the performance area of auditors' organizational behavior, the dimension of the performance area of auditors' individual behavior, and the dimension of the performance area of auditors' social behavior. Behavioral health has a significant impact on the quality of professional judgment and job performance of auditors. It is recommended that policymakers and regulatory institutions use the results of the study to increase the efficiency and effectiveness of performance.
Article History: Received; 2025/08/05 Accepted; 2025/10/31 Published; 2026/01/01	KEYWORDS: Health, behavior, auditors, Court of Accounts.
Article Type: Article Research	
Subject Area: The psychology of finance	
Corresponding Author: Reza Sotudeh	
E-mail: Sotudeh@meybod.ac.ir	
ORCID: 0000-0002-9143-1820	
Cite this article: Dazeh, N., Sotudeh, R., Haghparsat, A.A., & Hirad, A. (2026). Explaining the Behavioral Health Model of Auditors of the Court of Accounts. Quarterly of Communications Psychology, 2(5), pp. 29-45. [In Persian] https://doi.org/10.82548/006v-4029	
	© The Author(s). Publisher: Islamic Azad University Press. ISSN (Online): 3092-6440

Explaining the Behavioral Health Model of Auditors of the Court of Accounts

Extended Abstract

Introduction

Given the importance of the issue of the behavioral health of auditors of the Court of Accounts of the Country, it is necessary to pay attention to and study the behavioral patterns of auditors as those who confirm the financial information of companies. The results of this study provide useful information for policymakers in the auditing profession and the country's regulatory institutions about the behavioral health of auditors of the Court of Accounts of the Country and expand the results of behavioral research in the field of auditing. Scientific flow analysis plays a fundamental role in identifying important research areas that reflect developments, challenges, and solutions in a scientific field. In this regard, the aim of this study is to identify the current and emerging research areas in the behavioral field of auditors. Given the lack of comprehensive research on the behavioral health of auditors of the Court of Accounts of the Country, this study, by identifying the dimensions, components, and indicators of auditors' behavioral health, in addition to covering the research gap in this field, can be used as a guide to increasing the behavioral field of auditors. This study also presents, for the first time, a behavioral health model for auditors of the Court of Accounts of the Country. Therefore, in this study, we seek to answer these questions:

1. What dimensions, components, and indicators does the behavioral health model of the auditors of the Court of Accounts of the country have?
2. What is the ranking of the dimensions and components of the behavioral health model of the auditors of the Court of Accounts of the country?
3. Does the behavioral health model of the auditors of the Court of Accounts of the country have the necessary validity for practical implementation?

Methodology

This research is an applied study conducted in 1403 AH to investigate the behavioral health pattern of auditors of the Court of Accounts of the country. This research uses a mixed approach, including qualitative and quantitative stages, to identify the dimensions and key factors of this pattern. In the qualitative stage, the data-based theorizing method is used to extract concepts and indicators related to the behavioral health of auditors by collecting and analyzing data. The

statistical population in this stage includes auditors and university professors who have been selected based on specialized criteria, work experience, and research activity in related fields. The sample selection criteria include specialization in accounting, auditing, or management, at least five years of work experience in the field of auditing, current employment in the auditing profession, and conducting research in the field of financial and behavioral health. In the present study, the statistical sample was selected purposively (selectively) as 20 auditors of the Court of Accounts, financial managers, and university faculty members. Also, through the method of interviewing experts and theoretical saturation using the grounded theory method, the dimensions, components, and indicators of the behavioral health model of the auditors of the Court of Accounts of the Country are extracted. In the second stage, which was carried out quantitatively from the experts' point of view, the ranking of the components and indicators of the model was carried out through the Friedman test. In the third stage, which was carried out quantitatively, in order to assess the validity of the extracted model, it was necessary to distribute the model developed in the form of a researcher-made questionnaire among the statistical sample. Due to the uncertainty of the statistical population and the lack of access to the exact number of members of the community and its extent, the statistical population under study consists of members of the faculty and auditors of the Court of Accounts of the Country, considering the exchange of views with professors and professional experts. The sampling method was random (available) and the number of samples was calculated using the Morgan table for the target population to be approximately 384 people. The researcher-made questionnaire used a five-option Likert scale and the options "very desirable" a small amount of 5, "desirable" a small amount of 4, "average" a small amount of 3, "undesirable" a small amount of 2, and "very undesirable" a small amount of 1 were used. The questionnaire was distributed in person, electronically, and in virtual specialized groups among the members of the statistical sample. To assess the validity of the questionnaire from the perspective of professors, professional and university experts and for the reliability of the questionnaire questions, Cronbach's alpha

coefficient was used, and the Kolmogorov-Smirnov test was used for the normality of the data. To answer the third research question, the t-test and SPSS software were used.

Discussion

The results of the study showed that the ranking of the dimensions of the auditors' behavioral model based on environmental responsibility are as follows: the dimension of the auditors' organizational behavior performance area ranked first, the dimension of the auditors' individual behavior performance area ranked second, and the dimension of the auditors' social behavior performance area ranked third. According to the results of the Friedman test, the ranking of the components of the social behavior performance area in the auditors' behavioral health model of the Court of Accounts of the country are as follows: the behavioral health component ranked first, the social communication component ranked second, and the evaluation and monitoring component ranked third. Also, the ranking of the components of the auditors' organizational behavior performance area ranked first in the auditors' behavioral health model of the Court of Accounts of the country are as follows: the accountability component ranked first, the professional ethics component ranked second, and the attention to users component ranked third. Finally, the ranking of the components of the personal behavior performance dimension in the behavioral health model of the State Audit Office auditors was as follows: the professional competence component ranked first, the education and learning component ranked second, the attitude and personal values component ranked third, and the personal responsibility component ranked fourth. In line with the present study, the results of the research show that the components of social and personal conditions, behavioral health, mental health, ethical decision-making, organizational behavior health, and organizational environment are of great importance in the behavioral health of employees, and paying attention to this ranking and implementing it in the organization leads to increased efficiency and effectiveness of performance.

Conclusion

The results of the study showed that the behavioral health model of the auditors of the Court of Accounts has 3 dimensions, 10 components, and 34 indicators. The dimensions of the research model include the dimension of the performance

area of auditors' organizational behavior, the dimension of the performance area of auditors' individual behavior, and the dimension of the performance area of auditors' social behavior. The results of the present study showed that the behavior of auditors in each of these areas has a significant impact on organizational efficiency, the quality of audit reports, and public trust. Promoting professional ethics, accuracy in performing duties, and positive social interactions can help increase transparency, accountability, and public trust. As a result, focusing on improving the behavior of auditors in each of these dimensions can lead to an overall improvement in audit quality and public trust in financial reports. Finally, the integration and effective interaction of these dimensions can lead to improved overall performance of auditors and increased self-confidence and organizational effectiveness. In other words, a comprehensive and balanced approach to managing and developing the organizational, individual, and social behavior of auditors can lead to improving the quality of audit services and strengthening public trust in auditors. Also, the behavioral health of auditors has a significant impact on their overall performance and efficiency. Improving behavioral health can lead to increased job satisfaction, efficiency, and behavioral health of auditors.

Contributions Author: The authors' contributions to the article were equal.

Acknowledgments: This research is conducted under the ethical code IR.IAU.ZAH.REC.1403.034 and is an extract from the doctoral dissertation of the first author of the study. I would like to thank and appreciate the research experts, supervisors, and advisors who accompanied me in this research.

Conflicts of Interest: The this in interest of conflicts no are there declared authors.

Funding: This support financial any receive t'didn article.

  			
تبیین الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور			
نوشین دازه ^۱ ، رضا ستوده ^۲ ، عباسعلی حق پرست ^۳ ، علیرضا هیراد ^۴			
۱. گروه حسابداری، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران ۲. ● گروه مالی و حسابداری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه میبد، میبد، ایران. ۳. گروه حسابداری، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران. ۴. گروه حسابداری، واحد خاش، دانشگاه آزاد اسلامی، خاش، ایران.			
 		Home Page: https://sanad.iau.ir/journal/cp URL: https://sanad.iau.ir/Journal/cp/Article/1214095 DOI: https://doi.org/10.82548/006v-4029	
		چکیده	اطلاعات مقاله
سلامت به‌عنوان یک مفهوم چندبعدی، شامل وضعیت مطلوب از نظر جسمی، روانی، اجتماعی و رفتاری است و تنها به معنای عدم وجود بیماری یا ناتوانی نیست. در این راستا، سلامت رفتاری به عنوان یکی از ارکان مهم سلامت عمومی شناخته می‌شود و شامل توانایی فرد در مدیریت مؤلفه‌های روان‌شناختی، حفظ روابط اجتماعی و احساس خودتوانمندی است. هدف از پژوهش حاضر تبیین الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور می‌باشد. روش پژوهش به صورت آمیخته (کیفی و کمی) و در سال ۱۴۰۳ صورت گرفته است. در بخش کیفی از طریق روش مصاحبه با ۲۰ نفر از خبرگان و اشباع نظری به روش نظریه داده بنیاد، در بخش کمی جهت رتبه بندی ابعاد و مولفه های الگو از آزمون فریدمن استفاده گردید، همچنین، جهت اعتبار سنجی الگو از طریق توزیع پرسشنامه محقق ساخته بین ۳۸۴ نفر از اعضای هیأت علمی و حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور با استفاده از نرم افزار اس پی اس اس صورت گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور دارای ۳ بُعد، ۱۰ مؤلفه و ۳۴ شاخص می باشد. ابعاد الگوی پژوهش شامل بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی، بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی حساب‌رسان، و بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حساب‌رسان می باشد. سلامت رفتاری تأثیر قابل توجهی بر کیفیت قضاوت حرفه‌ای و عملکرد شغلی حساب‌رسان دارد. به سیاست‌گذاران و نهادهای نظارتی پیشنهاد می گردد از نتایج پژوهش جهت افزایش کارایی و اثر بخشی عملکرد استفاده نمایند. کلمات کلیدی: سلامت، رفتار، حساب‌رسان، دیوان محاسبات.		از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید 	تاریخ های مقاله: تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۵/۱۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۰۹ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۱۱
			نوع مقاله: مقاله پژوهشی
			حوزه موضوعی: روانشناسی امور مالی
			● نویسنده مسئول: رضا ستوده
			● رایانامه: Sotudeh@meybod.ac.ir
			● ارکید: 0000-0002-9143-1820
		استناد دهی: دازه، نوشین، ستوده، رضا، حق پرست، عباس علی، و هیراد، علیرضا. (۱۴۰۴). تبیین الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور. فصلنامه روانشناسی ارتباطات، ۲(۵)، صص. ۲۹-۴۵. https://doi.org/10.82548/006v-4029	
		شاپای الکترونیکی: ۳۰۹۲-۶۴۴۰ ©. The Athor(s).	ناشر: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

سلامت مهم‌ترین مسئله برای انسان است. موضوع سلامتی از بدو پیدایش بشر و در قرون و اعصار متمدنی مطرح بوده است. اما هرگاه از سلامتی سخنی به میان آمده، عمدتاً بُعد جسمی آن مدنظر قرار گرفته و کمتر به سایر ابعاد سلامتی به خصوص بُعد رفتاری و روانی آن توجه نشده است. درواقع، سلامت یعنی حالت خوب بودن کامل از لحاظ جسمی، روانی، رفتاری و اجتماعی و این تنها به معنای بیمار نبودن و ناتوانی نیست. به عبارت دیگر، سلامت تنها جنبه جسمانی بشر را در بر نمی‌گیرد بلکه ابعاد رفتاری، روانی و اجتماعی سلامت نیز اهمیت خاصی دارد. مفهوم سلامت رفتار شامل سلامت روان، آسایش ذهنی، احساس خود توانمندی، خودمختاری، کفایت و شناخت توانایی خود در محقق ساختن ظرفیت‌های عقلی و هیجانی خویش است. همچنین، سلامت رفتاری و روانی به عنوان توانایی فرد در غلبه بر مؤلفه‌های روان‌شناختی، شناخت از دیگران و حفظ روابط اجتماعی تعریف شده است (Vallerand, R. J. 2012). سلامت رفتار به معنای احساس درونی خوب بودن و اطمینان از کارآمدی خود و ظرفیت رقابت، تعلق بین نسلی و خودشکوفایی توانایی‌های بالقوه فکری و هیجانی است (Gee, et al. 2012). از این رو، سلامت رفتار در تمام عرصه‌های زندگی، از جمله زندگی فردی و اجتماعی اهمیت دارد. در عرصه شغلی و سازمانی نیز از موضوع‌های اساسی به شمار می‌رود، زیرا بهره‌وری را افزایش می‌دهد (Schomerus, et al. 2012). با توجه به این که دیوان محاسبات کشور، حافظ بیت المال بوده و نقش مهمی در پاسداری از بیت المال دارد، لذا توجه به مسائل تاثیر گذار در عملکرد بهینه حسابرسان دیوان

محاسبات ضروری می‌باشد. بنابراین، دیوان محاسبات کشور به واسطه‌ی ماهیت شغلی حسابرسان خود می‌بایست به سلامت رفتار آنها توجه داشته باشد. نقش سلامت حسابرسان در ایفای درست وظیفه حساس اعتبار دهی به صورت‌های مالی شرکت‌ها کاملاً برجسته است. حسابرسان این وظیفه را تحت عوامل رفتاری و محیطی متعددی انجام می‌دهند. سلامت رفتاری در پژوهش‌های علمی مورد بررسی قرار گرفته و از جنبه اخلاقی و رفتاری مورد بررسی قرار گرفته است (Bertolini, & Zanoni, 2015, Buchbinder, 2014). شناخت مؤلفه‌های تأثیرگذار سلامت رفتاری حسابرسان از نیازمندی‌های اساسی برای دستیابی به کیفیت ایده آل قضاوت حرفه‌ای و پاسخگویی در حسابرسی است. سلامت رفتار حالتی است که در آن فرد توانایی‌هایش را بازمی‌شناسد و از نظر شغلی مفید و سازنده باشد. همچنین، برای اجتماع نقشی ایفا نماید و با دیگران همکاری داشته باشد (Gee, et al. 2012). اهمیت حسابرسی به عنوان بخشی از فرایند اطلاع‌رسانی، نظام اطلاعاتی و تولید اطلاعات در بخش‌های مختلف اقتصادی جامعه بر کسی پوشیده نیست. کیفیت مطلوب خدمات حسابرسی مستلزم عملکرد شغلی مطلوب حسابرسان است که به عنوان عامل مهمی در موضوعات رفتاری سازمانی مطرح است (Rogelberg, & Reiter. 2007). درواقع، سازمان‌ها زمانی عملکردی مطلوب خواهند داشت که کارکنان در سطح عالی فنی و رسمی شغلی فعالیت نمایند. در حسابرسی هم توجه به این عوامل رفتاری اهمیت داشته و به‌طور مستقیم بر عملکرد و کارایی حسابرسی تأثیرگذار است (Kalbers, & Cenker. 2008). همچنین، یکی از موارد رفتاری در عملکرد حسابرسان

تصمیم‌گیری و اظهار نظر می‌باشد. تصمیم‌گیری اخلاقی حسابداران منجر به ارائه گزار شگری صادقانه شده و از طریق تخصیص بهینه منابع باعث شکوفایی اقتصادی جوامع خواهد شد. بنابراین توجه به عواملی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی مؤثر باشند دارای اهمیت فراوانی است (hosseinpoor., et al. 2021). حسابرسی اخلاق مانند تمام زیر شاخه‌های حسابرسی اجتماعی ابزار مناسبی برای ایفای نقش پاسخگویی سازمان‌ها می‌باشد. راهبری مؤثر شامل سیستم‌ها، فرآیندها و کنترل‌های همراه است که اخلاق و ارزش‌ها، عملکرد و پاسخگویی و هماهنگی و ارتباط میان هیئت مدیره، حسابرسان داخلی و حسابرسان مستقل برای ایفای مسئولیت پاسخگویی را ارتقا می‌دهد. فعالیت‌های مرتبط استفاده شده توسط عملیات حسابرسی داخلی از جمله حسابرسی اخلاق برای ارتقای روند پیشرفت در نظارت سازمان کمک می‌کند (Abbaszadeh., et al. 2024). حسابرسان به واسطه ماهیت کار حسابرسی با اشکال مختلفی از ارائه اطلاعات مواجه هستند. این اشکال ظاهری اطلاعات، نظر به وجود عقلانیت محدود در افراد، توان لازم را برای تحت تأثیر قرار دادن قضاوت حسابرس را دارند (Kamyabi., et al. 2023). افزایش فشار روانی شغلی، فشار اجتماعی و فشار زمانی بر حسابرس می‌تواند منجر به بروز پاسخ‌های رفتاری و در نتیجه کاهش کیفیت کار و افزایش هزینه‌های مؤسسه حسابرسی شود. زیرا، این عوامل برای حسابرسان فشار روانی ایجاد می‌کند که در صورت شناسایی نشدن به موقع، کنترل نکردن و برخورد نامناسب با آن می‌تواند منجر به بی‌علاقگی نسبت به انجام وظایف، کاهش کارایی، مشکلات تصمیم‌گیری و ایجاد اختلال در روابط سازمانی شده و عملکرد شغلی حسابرس را کاهش دهد (SalehDashti, M., & Saedi. 2020). هر فردی ممکن است در هنگام انجام شغل معینی درگیر

فشار روانی شود که از کنش‌های متقابل بین شرایط کار و ویژگی‌های فردی به وجود می‌آید. به گونه‌ای که خواسته‌های محیط کار و فشارهای مرتبط با آن، بیش از آن حدی باشد که فرد بتواند از عهده آن برآید و در نتیجه باعث کاهش عملکرد شغلی و کیفیت کار وی شود (SalehDashti, M., & Saedi. 2020). با توجه به اهمیت موضوع سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور، لازم است به الگوهای رفتاری حسابرسان به عنوان کسانی که اطلاعات مالی شرکت‌ها را تأیید می‌کنند مورد توجه و مطالعه قرار گیرد. نتایج این پژوهش اطلاعات سودمندی را برای سیاست‌گذاران حرفه حسابرسی و نهادهای نظارتی کشور درباره سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور فراهم آورده و موجب بسط نتایج تحقیقات رفتاری در حوزه حسابرسی می‌شود. تحلیل جریان علمی نقش اساسی در شناسایی حوزه‌های پژوهشی مهم ایفا می‌کند که بیانگر تحولات، چالش‌ها و راهکارها در یک حوزه علمی است. در این راستا هدف این پژوهش شناسایی جریان و حوزه‌های پژوهشی مطرح در حوزه رفتاری حسابرسان است. با توجه به فقدان پژوهشی جامع در خصوص سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور، این پژوهش با شناخت ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های سلامت رفتاری حسابرسان، علاوه بر پوشش خلا پژوهشی در این حوزه، می‌تواند به عنوان راهنمایی برای افزایش حوزه رفتاری حسابرسان استفاده شود. همچنین این پژوهش برای اولین بار به ارائه الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور می‌پردازد. لذا در پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوال‌ها هستیم:

۱. الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور دارای چه ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌هایی می‌باشد؟

۲. رتبه بندی ابعاد و مولفه های الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به چه صورت می باشد؟

۳. آیا الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور جهت پیاده سازی عملی و کاربردی از اعتبار لازم برخوردار است؟

روش تحقیق

این پژوهش، یک مطالعه کاربردی است که در سال ۱۴۰۳ به منظور بررسی الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور انجام شده است. این تحقیق با استفاده از رویکرد آمیخته، شامل مراحل کیفی و کمی، به شناسایی ابعاد و عوامل کلیدی این الگو می پردازد. در مرحله کیفی، از روش نظریه پردازی داده بنیاد بهره گرفته شده است تا با جمع آوری و تحلیل داده ها، مفاهیم و شاخص های مرتبط با سلامت رفتاری حسابرسان استخراج شود. جامعه آماری در این مرحله شامل حسابرسان و اساتید دانشگاه است که بر اساس معیارهای تخصصی، تجربه کاری و فعالیت پژوهشی در زمینه های مرتبط انتخاب شده اند. معیارهای انتخاب نمونه شامل تخصص در رشته های حسابداری، حسابرسی یا مدیریت، حداقل پنج سال سابقه کار در حوزه حسابرسی، اشتغال فعلی در حرفه حسابرسی و انجام پژوهش هایی در زمینه سلامت مالی و رفتاری می باشد. در تحقیق حاضر نمونه آماری به صورت هدفمند (گزینشی) به تعداد ۲۰ نفر از حسابرسان دیوان محاسبات، مدیران مالی و اعضای هیئت علمی دانشگاه انتخاب گردیده است. همچنین، از طریق روش مصاحبه با خبرگان و اشباع نظری به روش نظریه داده بنیاد، ابعاد، مؤلفه ها و شاخص های الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور

استخراج می گردد. در مرحله دوم از دیدگاه خبرگان که به صورت کمی انجام گردیده است، رتبه بندی مولفه ها و شاخص های الگو از طریق آزمون فریدمن صورت گرفت. در مرحله سوم که به صورت کمی انجام گردیده است جهت سنجش اعتبار الگوی استخراج شده، لازم بود الگوی تدوین شده در قالب پرسشنامه محقق ساخته بین نمونه آماری توزیع گردد. جامعه آماری مورد بررسی به دلیل نامعین بودن جامعه آماری و عدم دسترسی به شمار دقیق اعضای جامعه و گستردگی آن، با توجه به تبادل نظر با اساتید و خبرگان حرفه، را اعضای هیأت علمی و حسابرسان دیوان محاسبات کشور تشکیل می دهند. روش نمونه گیری به صورت تصادفی اتفاقی (در دسترس) و تعداد نمونه با استفاده از جدول مورگان برای جامعه هدف به طور تقریبی ۳۸۴ نفر محاسبه گردید. در پرسشنامه محقق ساخته مورداستفاده از طیف لیکرت پنج گزینه ای و گزینه های «بسیار مطلوب» مقدار کمی ۵، «مطلوب» مقدار کمی ۴، «متوسط» مقدار کمی ۳، «نامطلوب» مقدار کمی ۲ و «بسیار نامطلوب» مقدار کمی ۱ استفاده شد. پرسشنامه به صورت حضوری، الکترونیکی و در گروه های تخصصی مجازی بین اعضای نمونه آماری توزیع شد. جهت سنجش روایی پرسشنامه از نظر اساتید، خبرگان حرفه و دانشگاه و جهت پایایی سوال های پرسشنامه از آزمون ضریب آلفای کرونباخ و جهت نرمال بودن داده ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده گردید. برای پاسخ به سؤال سوم پژوهش، از آزمون تی و از نرم افزار اس پی اس اس استفاده شده است.

یافته های تحقیق

اطلاعات جمعیت شناختی خبرگان پژوهش در بخش کیفی

جدول‌های ۱ تا ۵، نتایج تجزیه و تحلیل جمعیت‌شناختی را به نمایش می‌گذارند. بر اساس داده‌های ارائه‌شده، اکثریت پاسخ‌دهندگان، یعنی ۸۰ درصد، مرد و ۲۰ درصد زن هستند. در زمینه تحصیلات، ۶۰ درصد از افراد دارای مدرک فوق‌لیسانس و ۴۰ درصد دکتری هستند. در مورد رشته تحصیلی، حسابداری با ۵۰ درصد بیشترین

فراوانی را دارد، در حالی که ۱۰ درصد در رشته مدیریت تحصیل کرده‌اند. از نظر شغل، ۷۰ درصد حسابرس و ۳۰ درصد عضو هیئت علمی هستند. همچنین، ۵۰ درصد از پاسخ‌دهندگان سابقه کاری بیش از ۱۵ سال دارند، در حالی که ۱۰ درصد بین ۶ تا ۱۰ سال سابقه کار دارند.

جدول ۱- اطلاعات جمعیت‌شناسی (جنسیت) (منبع: یافته‌های محقق)

عنوان	شرح	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۶	۸۰٪
	زن	۴	۲۰٪
	کل	۲۰	۱۰۰

جدول ۲- اطلاعات جمعیت‌شناسی (میزان تحصیلات) (منبع: یافته‌های محقق)

عنوان	شرح	فراوانی	درصد
میزان تحصیلات	فوق‌لیسانس	۱۲	۶۰٪
	دکتری	۸	۴۰٪
	کل	۲۰	۱۰۰

جدول ۳- اطلاعات جمعیت‌شناسی (رشته تحصیلی) (منبع: یافته‌های محقق)

عنوان	شرح	فراوانی	درصد
رشته تحصیلی	حسابرسی	۸	۴۰٪
	حسابداری	۱۰	۵۰٪
	مدیریت	۲	۱۰٪
	کل	۲۰	۱۰۰

جدول ۴- اطلاعات جمعیت‌شناسی (شغل) (منبع: یافته‌های محقق)

عنوان	شرح	فراوانی	درصد
شغل	حسابرس	۱۴	۷۰٪
	هیئت علمی	۶	۳۰٪
	کل	۲۰	۱۰۰

جدول ۵- اطلاعات جمعیت‌شناسی (میزان سابقه کار) (منبع: یافته‌های محقق)

عنوان	شرح	فراوانی	درصد
	۶-۱۰	۲	۱۰٪
	۱۰-۱۵	۸	۴۰٪
	بالای ۱۵	۱۰	۵۰٪
	کل	۲۰	۱۰۰

یافته‌های بخش کیفی

جهت جمع‌آوری داده‌ها از روش نظریه داده‌بنیاد و از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته در بخش کیفی استفاده شده است. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی با استفاده از کدگذاری باز و محوری و گزینشی استفاده شد. در پژوهش حاضر با استفاده از روش مصاحبه با خبرگان و انجام کدگذاری باز و محوری ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور شناسایی و تلخیص گردید.

در ادامه به صورت نمونه بخشی از چگونگی کدگذاری باز با یکی از مصاحبه‌شوندگان ارائه شده است:

به عقیده بنده، {سلامت رفتاری} {حسابرسان دیوان محاسبات} بسیار مهم است زیرا به اطمینان از اعتماد به نفس و اعتبار حسابرسان کمک می‌کند. این امر باعث می‌شود تا گزارش‌های حسابرسی {دقیق و صادقانه} باشند و {استفاده کنندگان} بتوانند با اطمینان به آنها {اعتماد} کنند. {سلامت رفتاری حسابرسان} به {تقویت سیستم حسابرسی} و {افزایش شفافیت و اعتماد عمومی} کمک می‌کند. {اخلاق حرفه‌ای} مهم و به عنوان یک بُعد از الگو می‌تواند بیان شود، که مؤلفه‌ها آن شامل {صدقت}، {شفافیت}، {عدالت}، {پایبندی به قوانین} می‌تواند باشد. رعایت {اصول اخلاقی} در تمامی مراحل حسابرسی، {بی‌طرفی} در {ارزیابی و گزارش

دهی}، {ارائه گزارش‌های صادقانه و دقیق} هم مهم می‌باشد. مهارت‌های فنی هم مهم و اثرگذار است. مؤلفه‌های آن شامل، {دانش تخصصی}، {تجربه}، به روز بودن با آخرین تغییرات {قوانین و مقررات} می‌تواند باشد. انجام تحقیقات و تحلیل‌های دقیق، استفاده از ابزارها و تکنیک‌های پیشرفته حسابرسی، {بروزرسانی مداوم دانش و مهارت‌ها} هم مهم می‌باشد. {ارتباطات و همکاری} تیمی یکی از مقوله‌های اساسی می‌باشد، {ارتباط مؤثر} با سایر {حسابرسان}، {نهاده‌ها}، {سازمان‌ها} و {استفاده کنندگان} و {ذینفعان}، {همکاری و تیم‌کاری} در انجام وظایف حسابرسی می‌تواند به {سلامت مالی و سازمانی} کمک نماید.

مرحله اول: کدگذاری باز (اولیه):

در نظریه‌پردازی داده‌محور کدگذاری باز فرایندی تحلیلی بوده که در طی آن، مفاهیم شناسایی و بر اساس خصائص و ابعادشان بسط داده می‌شوند. مصاحبه‌های انجام‌شده با خبرگان و با استفاده از متون مقالات مرتبط، ابعاد و شاخص‌ها استخراج و مفهوم‌پردازی شده و توسط کدها نام‌گذاری گردیدند.

مرحله دوم: کدگذاری محوری:

اساس طبقه‌بندی در کدگذاری محوری، مطالعه پژوهش‌های پیشین و شناخت کافی و احاطه به موضوع و تسلط نظری به موضوع مورد مطالعه و دستیابی به بینشی به‌منظور یافتن مشترکات

جدول ۶- ابعاد، مولفه ها و شاخص های الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور

ابعاد	مولفه ها	شاخص ها
حوزه عملکرد سلامت اجتماعی حسابرسان	سلامت رفتار	کنترل و مدیریت استرس
		حفظ تعادل رفتار و عملکرد
		پایداری در شرایط سخت یا فشار اجتماعی
		احترام به حقوق اجتماعی افراد
	ارتباط اجتماعی	توانایی انجام کار گروهی
		توانایی در ایجاد ارتباط سازمانی با همکاران
		توانایی در ایجاد ارتباط اجتماعی مناسب با نهادها و سازمان ها
	ارزیابی و نظارت	پرهیز از هر گونه رفتار های ناسالم اجتماعی
		نظارت مستمر بر عملکرد حسابرسان به منظور رعایت اصول اخلاقی و اجتماعی
		ارزیابی دوره ای عملکرد حسابرسان در زمینه سلامت اجتماعی و رفتاری
حوزه عملکرد رفتار سازمانی حسابرسان	اخلاق حرفه ای	نظارت مستمر بر رفتار حسابرسان به منظور رعایت اصول اخلاقی و اجتماعی
		رعایت حقوق بین دوره ای
		شفافیت گزارش ها
		رعایت عدالت و مسئولیت اخلاقی در گزارش دهی
	پاسخگویی	رعایت اصول اخلاقی
		پاسخگویی مالی
		پاسخگویی سازمانی
	توجه به استفاده کنندگان	پاسخگویی عمومی
		ارائه اطلاعات قابل اتکا
		ارائه اطلاعات مربوط
حوزه عملکرد رفتار فردی حسابرسان	صلاحیت حرفه ای	توجه به نیاز اطلاعاتی تمام استفاده کنندگان
		افزایش آگاهی و دانش تخصصی
		شناسایی مسائلی که موجب تضاد منافع، خطر اخلاقی و رفتاری می گردد
		ارزیابی مسائل که موجب تضاد منافع تضاد منافع، خطر اخلاقی و رفتاری می گردد
	نگرش و ارزش های فردی	گزارش دهی مسائل که موجب تضاد منافع تضاد منافع، خطر اخلاقی و رفتاری می گردد
		پروورش ارزش ها و مهارت های رفتاری
		پروورش و تقویت نگرش های رفتاری
	آموزش و یادگیری	بروزرسانی اطلاعات فردی پیرامون مسائل رفتاری
		ارتقای مهارت ها
		شرکت در کارگاه ها و دوره های آموزشی ضمن خدمت
	مسئولیت فردی	بروز بودن دانش
		یادگیری مداوم
		تعهد فردی
		وجدان کاری

مسئولیت زیست محیطی به ترتیب عبارت‌اند از: بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حساب‌رسان در رتبه اول، بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی حساب‌رسان در رتبه دوم، و بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حساب‌رسان در رتبه سوم قرار گرفت.

یافته‌های بخش کمی

باتوجه به اطلاعات جدول ۷- و نتایج آزمون فریدمن، رتبه‌بندی ابعاد الگوی رفتاری حساب‌رسان مبتنی بر

جدول ۷- رتبه‌بندی ابعاد الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور (منبع: یافته‌های محقق)

رتبه	آماره آزمون	ابعاد الگو
۳	۴/۲۳	حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حساب‌رسان
۱	۴/۵۲	حوزه عملکرد رفتار سازمانی حساب‌رسان
۲	۴/۳۸	حوزه عملکرد رفتار فردی حساب‌رسان

محاسبات کشور به ترتیب عبارت‌اند از: مؤلفه سلامت رفتار در رتبه اول، مؤلفه ارتباط اجتماعی در رتبه دوم و مؤلفه ارزیابی و نظارت در رتبه سوم قرار گرفت.

با توجه به اطلاعات جدول ۸- و نتایج آزمون فریدمن، رتبه‌بندی مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی در الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان

جدول ۸- رتبه‌بندی مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی (منبع: یافته‌های محقق)

رتبه	آماره آزمون	مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی
۱	۴/۳۵	سلامت رفتار
۲	۴/۱۸	ارتباط اجتماعی
۳	۳/۹۰	ارزیابی و نظارت

از: مؤلفه پاسخگویی در رتبه اول، مؤلفه اخلاق حرفه‌ای در رتبه دوم و مؤلفه توجه به استفاده‌کنندگان در رتبه سوم قرار گرفت.

با توجه به اطلاعات جدول ۹- و نتایج آزمون فریدمن، رتبه‌بندی مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حساب‌رسان در الگوی سلامت رفتاری حساب‌رسان دیوان محاسبات کشور به ترتیب عبارت‌اند

جدول ۹- رتبه‌بندی مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حساب‌رسان (منبع: یافته‌های محقق)

رتبه	آماره آزمون	مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حساب‌رسان
۲	۴/۱۴	اخلاق حرفه‌ای
۱	۴/۳۸	پاسخگویی
۳	۴/۰۸	توجه به استفاده‌کنندگان

با توجه به اطلاعات جدول ۱۰- و نتایج آزمون فریدمن، رتبه‌بندی مؤلفه‌های بُعد حوزه عملکرد رفتار

فردی در الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به ترتیب مؤلفه صلاحیت حرفه ای در رتبه اول، مؤلفه آموزش و یادگیری در رتبه دوم، مؤلفه نگرش و ارزش های فردی در رتبه سوم و مؤلفه مسئولیت فردی در رتبه چهارم قرار گرفت.

جدول ۱۰- رتبه بندی مؤلفه های بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی (منبع: یافته های محقق)

رتبه	میانگین	مؤلفه های بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی
۱	۴/۱۳	صلاحیت حرفه ای
۳	۳/۷۴	نگرش و ارزش های فردی
۴	۳/۵۲	مسئولیت فردی
۲	۳/۹۸	آموزش و یادگیری

آن به صورت طیف لیکرت طراحی شده اند و جواب های آن چندگزینه ای می باشد. آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ برای انجام پژوهش مطلوب می باشد. مشاهده نتایج آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۳ است که نشان دهنده پایایی پرسش نامه است، نتایج در جدول ۱۱- بیان گردیده است. همچنین، توزیع داده ها نرمال است، زیرا سطح معنی داری بیشتر از ۵ درصد است.

روایی پرسش نامه از طریق مصاحبه با استادان و صاحب نظران حرفه مورد تأیید قرار گرفته است. در این پژوهش از ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای تأیید پایایی پرسش نامه استفاده شده است. از ضریب آلفای کرونباخ برای سنجش میزان سازگاری درونی گویه های یک تحقیق استفاده می شود و عمدتاً برای پرسش نامه هایی بکار می رود که گویه ها یا سؤال های

جدول ۱۱- نتایج آزمون پایایی و نرمال بودن سؤال های پژوهش

ردیف	سؤال های پژوهش	مقدار آلفای کرونباخ	سطح معنی داری
۱	سلامت رفتار	۰/۸۲	۰/۵۳۵
۲	ارتباط اجتماعی	۰/۷۹	۰/۲۰۳
۳	ارزیابی و نظارت	۰/۸۵	۰/۲۲
۴	اخلاق حرفه ای	۰/۸۱	۰/۱۵۹
۵	پاسخگویی	۰/۸۶	۰/۲۸۴
۶	توجه به استفاده کنندگان	۰/۸۲	۰/۴۳۸
۷	صلاحیت حرفه ای	۰/۸۴	۰/۲۵۲
۸	نگرش و ارزش های فردی	۰/۷۹	۰/۴۳۴
۹	آموزش و یادگیری	۰/۷۶	۰/۵۳۸
۱۰	مسئولیت فردی	۰/۹۲	۰/۳۰۸
	جمع	۰/۸۳	-

پژوهش را مورد تأیید قرار داده اند؛ زیرا میانگین بزرگ تر از ۳ بوده است، کلیه مقادیر سطح معنی داری به دست آمده نیز کمتر از ۰/۰۵ به دست آمده است. بنابراین، ابعاد و مولفه های الگوی سلامت رفتاری

در جدول ۱۲- آماره های توصیفی سؤال های پرسش نامه پژوهش ارائه گردیده است. اطلاعات نشان می دهد که جامعه آماری پژوهش کلیه سؤال های

حسابرسان دیوان محاسبات کشور از اعتبار لازم برخوردار می‌باشد

جدول ۱۲- توصیف متغیرهای مربوط به سؤال‌های پژوهش

سؤال‌های پژوهش	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار	آماره تی	اختلاف از میانگین	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
سلامت رفتار	۳۸۴	۴/۶۸	۰/۴۳۵۴	۰/۰۳۴۸	۱۲/۴۱	۱/۶۸	۳۸۳	۰/۰۰۰
ارتباط اجتماعی	۳۸۴	۴/۵۹	۰/۶۰۸۸	۰/۰۳۹۸	۱۱/۳۸	۱/۵۹	۳۸۳	۰/۰۰۰
ارزیابی و نظارت	۳۸۴	۴/۳۷	۰/۵۳۷۸	۰/۰۳۶۲	۱۲/۹۶	۱/۳۷	۳۸۳	۰/۰۰۰
اخلاق حرفه‌ای	۳۸۴	۴/۷۴	۰/۶۱۰۸	۰/۰۳۳۱	۱۳/۳۶	۱/۷۴	۳۸۳	۰/۰۰۰
پاسخگویی	۳۸۴	۴/۸۵	۰/۵۴۰۸	۰/۰۳۰۸	۱۲/۴۲	۱/۸۵	۳۸۳	۰/۰۰۰
توجه به استفاده کنندگان	۳۸۴	۴/۹۲	۰/۵۵۴۱	۰/۰۳۱۳	۱۴/۰۸	۱/۹۲	۳۸۳	۰/۰۰۰
صلاحیت حرفه‌ای	۳۸۴	۴/۴۸	۰/۵۰۴۸	۰/۰۳۱۴	۱۱/۳۷	۱/۴۸	۳۸۳	۰/۰۰۰
نگرش و ارزش‌های فردی	۳۸۴	۴/۳۲	۰/۵۳۱۳	۰/۰۳۱۶	۱۵/۴۱	۱/۳۲	۳۸۳	۰/۰۰۰
آموزش و یادگیری	۳۸۴	۴/۷۹	۰/۶۰۵۴	۰/۰۳۸۴	۱۴/۵۲	۱/۷۹	۳۸۳	۰/۰۰۰
مسئولیت فردی	۳۸۴	۴/۱۲	۰/۵۷۴۹	۰/۰۳۷۶	۱۲/۰۴	۱/۱۲	۳۸۳	۰/۰۰۰

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور انجام شده است. در پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به سوال‌های زیر بودیم:

۱. الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور دارای چه ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌هایی می‌باشد؟ نتایج پژوهش نشان داد که الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور دارای ۳ بُعد، ۱۰ مولفه و ۳۴ شاخص می‌باشد. ابعاد الگوی پژوهش شامل بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حسابرسان، بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حسابرسان، و بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حسابرسان می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رفتار حسابرسان در هر یک از این حوزه‌ها تأثیر قابل توجهی بر کارایی سازمانی، کیفیت گزارش‌های حسابرسی، و اعتماد عمومی دارد. ارتقاء اخلاق حرفه‌ای، دقت در انجام وظایف، و تعاملات اجتماعی مثبت می‌تواند به افزایش شفافیت، پاسخگویی، و

اعتماد عمومی کمک کند. در نتیجه، تمرکز بر بهبود رفتار حسابرسان در هر یک از این ابعاد می‌تواند به ارتقاء کلی کیفیت حسابرسی و اعتماد عمومی به گزارش‌های مالی منجر شود. در نهایت، یکپارچگی و تعامل موثر این ابعاد می‌تواند به بهبود عملکرد کلی حسابرسان و افزایش اعتماد به نفس و اثربخشی سازمانی منجر شود. به عبارت دیگر، یک رویکرد جامع و متعادل در مدیریت و توسعه رفتار سازمانی، فردی و اجتماعی حسابرسان می‌تواند به ارتقاء کیفیت خدمات حسابرسی و تقویت اعتماد عمومی به حسابرسان منجر گردد. همچنین، سلامت رفتاری حسابرسان تأثیر قابل توجهی بر عملکرد کلی و کارایی آنها دارد. ارتقاء سلامت رفتاری می‌تواند به افزایش رضایت شغلی، کارایی، و سلامت رفتاری حسابرسان منجر شود. همسو با این نتیجه، پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مولفه اخلاقی، مولفه ضوابط و قوانین و مولفه سازمانی بر حسابرسی اخلاقی تأثیر دارند و باعث بهبود سلامت مالی و رفتاری حسابرسان می‌گردد (Abbaszadeh, et al. 2024). همسو با پژوهش حاضر، نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که

مؤلفه های اخلاقی، نگرش، فرهنگ، کیفیت، قضاوت‌حرفه ای، مالی رفتاری و فشار روانی شغلی و اجتماعی را در سلامت رفتار کارکنان موثر دانسته و مهم تلقی می نمایند (Hajiha, & Hemasian, Kashani.2024, Kamyabi., et al. 2023, Molanazari M, Geramirad. 2022). گرچه

فرهنگ سازمانی غنی برای اخلاقی عمل نمودن و یا ارتقاء رفتار اخلاقی از طریق اجرای حسابرسی آن طور که شایسته و بایسته است به چشم نمی خورد، ولیکن مقاله پیش رو در صدد برآمد که ضرورت حسابرسی اخلاق و ارزشهای سازمانی و همچنین تدوین استانداردها و دستورالعمل هایی جهت حسابرسی روشمند اخلاق را به تصویر بکشد.

۲. رتبه بندی ابعاد و مؤلفه های الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به چه صورت می باشد؟ نتایج پژوهش نشان داد که رتبه بندی ابعاد الگوی رفتاری حسابرسان مبتنی بر مسئولیت زیست محیطی به ترتیب عبارت‌اند از: بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حسابرسان در رتبه اول، بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی حسابرسان در رتبه دوم، و بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی حسابرسان در رتبه سوم قرار گرفت. باتوجه به نتایج آزمون فریدمن، رتبه بندی مؤلفه های بُعد حوزه عملکرد رفتار اجتماعی در الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به ترتیب عبارت‌اند از: مؤلفه سلامت رفتار در رتبه اول، مؤلفه ارتباط اجتماعی در رتبه دوم و مؤلفه ارزیابی و نظارت در رتبه سوم قرار گرفت. همچنین، رتبه بندی مؤلفه های بُعد حوزه عملکرد رفتار سازمانی حسابرسان در الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به ترتیب عبارت‌اند از: مؤلفه پاسخگویی در رتبه اول، مؤلفه اخلاق حرفه ای در رتبه دوم و مؤلفه توجه به استفاده کنندگان در رتبه سوم قرار گرفت. در نهایت، رتبه بندی مؤلفه های بُعد حوزه عملکرد رفتار فردی در الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور به ترتیب مؤلفه صلاحیت حرفه ای در رتبه اول، مؤلفه آموزش و یادگیری در رتبه دوم، مؤلفه نگرش و ارزش های

فردی در رتبه سوم و مؤلفه مسئولیت فردی در رتبه چهارم قرار گرفت. همسو با پژوهش حاضر، نتایج پژوهش ها نشان می دهد که مؤلفه های شرایط اجتماعی، فردی، سلامت رفتاری، سلامت روانی، تصمیم گیری اخلاقی، سلامت رفتار سازمانی و محیط سازمانی از اهمیت زیادی در سلامت رفتار کارکنان دارد و توجه به این رتبه بندی و پیاده سازی آن در سازمان منجر به افزایش کارایی و اثربخشی عملکرد می گردد (Hosseinpoor., et al. 2021, SalehDashti, M., & Saedi. 2020, Ghaseminezhad. & Banimahd. 2020, Hurley. 2019, Vallerand. 2012).

۳. آیا الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور جهت پیاده سازی عملی و کاربردی از اعتبار لازم برخوردار است؟ نتایج پژوهش نشان داد که دیوان محاسبات کشور می تواند الگوی فوق را پیاده سازی نماید. سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور بسیار مهم و حیاتی است، زیرا حسابرسان از یک جایگاه بسیار حساس و مهم در حفظ شفافیت و عدالت در سیستم حسابداری و مالی کشور برخوردارند. بنابراین، ضرورت نظری و عملی و تبیین الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور بیش از پیش اهمیت دارد. برای این منظور، ابتدا باید الگویی برای سلامت رفتاری حسابرسان تعریف و تبیین شود. این الگو باید شامل اصول اخلاقی، مسائل حریم خصوصی، مسائل منافع و تعارض منافع، مسائل مالی و مالیاتی، نحوه رفتار با سازمان های دولتی و غیردولتی، و دیگر مسائل مرتبط با عملکرد حسابرسان باشد.

۳. آیا الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور جهت پیاده سازی عملی و کاربردی از اعتبار لازم برخوردار است؟ نتایج پژوهش نشان داد که دیوان محاسبات کشور می تواند الگوی فوق را پیاده سازی نماید. سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور بسیار مهم و حیاتی است، زیرا حسابرسان از یک جایگاه بسیار حساس و مهم در حفظ شفافیت و عدالت در سیستم حسابداری و مالی کشور برخوردارند. بنابراین، ضرورت نظری و عملی و تبیین الگوی سلامت رفتاری حسابرسان دیوان محاسبات کشور بیش از پیش اهمیت دارد. برای این منظور، ابتدا باید الگویی برای سلامت رفتاری حسابرسان تعریف و تبیین شود. این الگو باید شامل اصول اخلاقی، مسائل حریم خصوصی، مسائل منافع و تعارض منافع، مسائل مالی و مالیاتی، نحوه رفتار با سازمان های دولتی و غیردولتی، و دیگر مسائل مرتبط با عملکرد حسابرسان باشد.

سلامت یکی از اساسی ترین مسائل بشری است که همواره در طول تاریخ مورد توجه قرار گرفته است. با این حال، در بسیاری از موارد، توجه به سلامت تنها به بُعد جسمی آن محدود شده و ابعاد رفتاری و روانی آن نادیده گرفته شده اند. سلامت به عنوان یک مفهوم چندبعدی، شامل وضعیت مطلوب از نظر جسمی، روانی، اجتماعی و رفتاری است و تنها به معنای عدم وجود بیماری یا ناتوانی نیست. در این راستا، سلامت

رفتاری به عنوان یکی از ارکان مهم سلامت عمومی شناخته می‌شود و شامل توانایی فرد در مدیریت مؤلفه‌های روان‌شناختی، حفظ روابط اجتماعی و احساس خودتوانمندی است (Vallerand, 2012., Gee, et al. 2012). اهمیت موضوع سلامت رفتاری در زمینه‌های مختلف زندگی، به‌ویژه در محیط‌های شغلی و سازمانی، به وضوح نمایان است. در این زمینه، دیوان محاسبات کشور به عنوان نهاد کلیدی در نظارت بر منابع مالی و حفظ بیت‌المال، نیازمند توجه به سلامت رفتاری حسابرسان خود است. کیفیت عملکرد حسابرسان به‌عنوان افرادی که وظیفه اعتباردهی به صورت‌های مالی را بر عهده دارند، تحت تأثیر عوامل رفتاری و محیطی قرار دارد و شناخت مؤلفه‌های تأثیرگذار بر سلامت رفتاری آنها از ضروریات دستیابی به کیفیت مطلوب در قضاوت

حرفه‌ای و پاسخگویی در حسابرسی است (Schomerus., et al. 2012., Hosseinpoor., et al.). پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که فشارهای روانی و اجتماعی در محیط کار می‌تواند منجر به کاهش کیفیت کار و افزایش هزینه‌های مؤسسه حسابرسی شود (SalehDashti, M., & Saedi. 2020). با توجه به این چالش‌ها، شناسایی و تحلیل الگوهای رفتاری حسابرسان و عوامل مؤثر بر سلامت رفتاری آنها، می‌تواند به بهبود عملکرد شغلی و کیفیت خدمات حسابرسی کمک کند. پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آتی به شناسایی و تحلیل عوامل مؤثر بر سلامت رفتاری و توسعه الگوهای عملی برای ارتقای عملکرد حسابرسان بپردازند.

سپاسگزاری

پژوهش حاضر با کد اخلاق IR.IAU.ZAH.REC.1403.034 و مستخرج از رساله دکتری نویسنده اول پژوهش می‌باشد. از خبرگان پژوهش، اساتید راهنما و مشاور که مرا در این پژوهش همراهی نمودند، تشکر و تقدیر می‌گردد.

مشارکت نویسندگان

میزان مشارکت نویسندگان در نگارش مقاله بطور برابر بوده است.

تعارض منافع

نویسندگان پژوهش حاضر، هیچ گونه تعارض منافی ندارند.

References

- Abbaszadeh, A. , Ghanbari, M. , Jashidi Navid, B. and Masoudi, J. (2024). identifying the factors influencing ethic oudit by grounded theory. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 13(50), 61-72. [In Persian].
https://www.jmaak.ir/article_22265.html?lang=fa
 Bertolini, L., & Zanoni, M. (2015). The role of ethical values in the auditor's decision-making process. *International Journal of Auditing*,

- 19(2), 312-327.
https://www.researchgate.net/publication/319203719_Auditor_Ethical_Decision_Making
 Buchbinder, P. (2014). The auditor's ethical decision-making process: A literature review. *Accounting and Business Research*, 44(3), 335-358.
https://www.researchgate.net/publication/319203719_Auditor_Ethical_Decision_Making
 Gee, S. B.; Matthew, J. C.; & J. Beveridge (2012). "Measuring Outcomes in Mental Health Services for Older People: An

- Evaluation of the Health of the Nation Outcome Scales for Elderly People”, *International Journal of Disability, Development and Education*, 57 (2), 155-174. <https://doi.org/10.1080/10349121003750711>
- Ghaseminezhad, E. and Banimahd, B. (2020). The Effect of Social Conservatism on Professional Skepticism of the Auditors Independent: a Test of Personality Psychological Theory. *Financial Accounting Knowledge*, 7(3), 1-27. [In Persian]. <https://doi.org/10.30479/jfak.2020.12763.2637>
- Hajiha, Z. and Hemasian Kashani, Z. (2024). Presenting a model to increase the quality of audit documentation based on moral intelligence, spiritual intelligence and behavioral background of audit partners. *Financial Accounting Knowledge*, 11(1), 1-30. [In Persian]. <https://doi.org/10.30479/jfak.2024.19655.3148>
- Hosseinpoor S, kheradyar S, khozain A, mohamadi nodeh F. The Effect of Mental Health and Perfectionism on Ethical Accounting Decision Making with the Mediating Role of Procrastination. *aapc 2021*; 6 (11) :93-121. [In Persian]. URL: <http://aapc.khu.ac.ir/article-1-968-fa.html>
- Hurley, P. J. (2019). “Ego Depletion and Auditors’ JDM Quality”, *Accounting, Organizations and Society*, 77, 1-12. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2019.03.001>
- Kamyabi, Y. , Malekian, E. and Javady Nia, A. (2023). Investigating the Role of Professional Experience and Skepticism in Reducing the Effect of Information Presentation on the Quality of Auditors' Judgment: A Experimental Study of Auditors' Behavior. *Financial Accounting Knowledge*, 10(2), 1-37. [In Persian]. <https://doi.org/10.30479/jfak.2022.17268.3009>
- Kalbers, L. P. and W. J. Cenker (2008). “The Impact of Exercised Responsibility, Experience, Autonomy, and Role Ambiguity on Job Performance in Public Accounting”, *Journal of Managerial*, 20 (3). 327-347. <https://www.jstor.org/stable/40604614>
- Molanazari M, Geramirad F. Scientific flow analysis of behavioral accounting research in Web of Science database. *aapc 2022*; 6 (12) :27-55. [In Persian]. URL: <http://aapc.khu.ac.ir/article-1-968-1-fa.html>
- Rogelberg, S. G. and R. Reiter-Palmon (2007). “The Encyclopedia of Industrial and Organizational Psychology”, Available at: http://works.bepress.com/roni_reiterpalmon/4. [Online] [9 February 2015] [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=fKk5DQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Rogelberg,+S.+G.+and+R.+Reiter-Palmon+\(2007\).+%E2%80%9CThe+Encyclopedia+of+Industrial+and+Organizational+Psychology%E2%80%9D,+Available+at:+http://+works.bepress.com/roni_reiterpalmon/4.+%5BOnline%5D+%5B9+February+2015%5D&ots=C4H7XY0zlX&sig=9Uoy2ymlmvj3j7LTNex9_48EDX8#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=fKk5DQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Rogelberg,+S.+G.+and+R.+Reiter-Palmon+(2007).+%E2%80%9CThe+Encyclopedia+of+Industrial+and+Organizational+Psychology%E2%80%9D,+Available+at:+http://+works.bepress.com/roni_reiterpalmon/4.+%5BOnline%5D+%5B9+February+2015%5D&ots=C4H7XY0zlX&sig=9Uoy2ymlmvj3j7LTNex9_48EDX8#v=onepage&q&f=false)
- Salehi Dashti, M., & Saedi (Ph. D.), R. (2020). Investigating the Effects of Work and Social Stress Factors on Job Performance of Auditors. *Journal of Health Accounting*, 9(1), 41-60. [In Persian]. <https://doi.org/10.30476/jha.2020.80242.1252>
- Schomerus, G. G.; Schwahn, C. C.; Holzinger, A. A.; Corrigan, P. W.; Grabe H. J.; Carta, M. G.; and M. C. Angermeyer (2012). “Evolution of Public Attitudes about Mental Illness: A Systematic Review and Meta- Analysis”, *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 125 (6). 440-452. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0447.2012.01826.x>
- Vallerand, R. J. (2012). “The Role of Passion in Sustainable Psychological Well-Being”, *Psychology of Well-Being: Theory Research and Practice*, 2 (1), 3-21. <https://doi.org/10.1186/2211-1522-2-1>